

KESKKONNAMINISTEERIUM

Energia ja transpordi rohepööre

Ivo Krustok

Keskkonnaministeerium

15.10.2021

Üks 2019. aasta detsembris ametisse asunud Euroopa Komisjoni kuuest prioriteedist aastateks 2019–2024.

„Majanduskasvu strateegia“, et saavutada **2050. aastaks kliimaneutraalne (ring)majandus**

47 eri valdkonna algatust, mille Euroopa Komisjon avalikustab või töötab välja perioodi 2020–2022 jooksul

Euroopa Komisjon

Mis on Euroopa roheline kokkulepe?

Detsember 2019
#EUGreenDeal

Euroopa roheline kokkulepe aitab **muuta meie elu paremaks**. Euroopa kliimaneutraalseks muutmine ja meie looduslike elupaikade kaitsmine on kasulik nii inimestele, planeedile kui ka majandusele – kõrvale ei jäeta kedagi.

Euroopa Liit

- saavutab** kliimaneutraalsuse 2050. aastaks
- vähendab saastet ja sellega kaitses inimesi, loomi ja taimi
- aitab ettevõtetel saada maailma juhtivateks keskkonnasäästlike toodete ja tehnoloogiate valdkonnas
- aitab tagada õiglase ja kaasava ülemineku

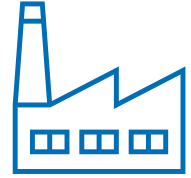
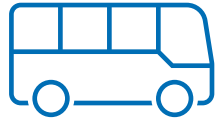
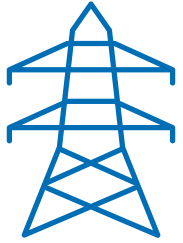
„Euroopa roheline kokkulepe on meie uus majanduskasvu strateegia. See aitab meil vähendada heiteid ja samal ajal luua töökohti.“
Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen

„Me teeme ettepaneku keskkonnasäästlikuks ja kaasavaks üleminekuks, et aidata parandada inimeste heaolu ja tagada tulevastele põlvkondadele heas seisundis planeet.“
Euroopa Komisjoni esimene asepresident Frans Timmermans

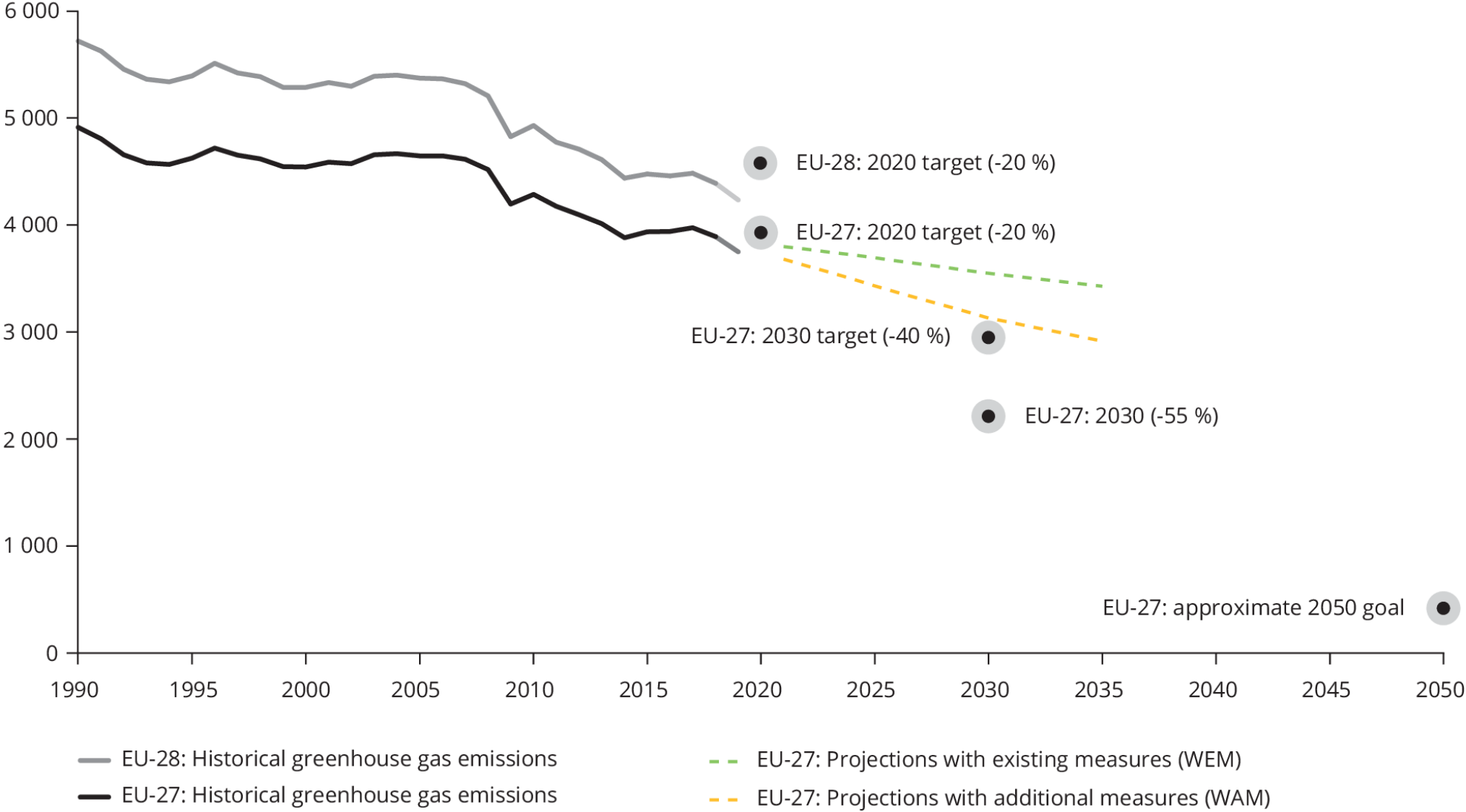
93% ELi kodanike jaoks on kliimamuutus suur probleem.

93% ELi kodanikest on vähemalt korra teinud midagi, mis aitab kliimamuutustega võidelda.

79% nõustub, et kliimameetmed aitavad luua innovaatilisi lahendusi.

Million tonnes of CO₂ equivalent (MtCO₂e)

Aastal 2030 peab EL olema vähendanud oma KHG heidet 55% võrreldes aastaga 1990.

Sihttaseme tõstmise eesmärgiks sujuvam ja õiglasem üleminek kliimaneutraalsusele aastaks 2050.

„Eesti 2035“ strateegilised sihid

Strateegiaga „Eesti 2035“ seatakse Eesti riigile ja rahvale järgmiseks viieteistkümneks aastaks strateegilised sihid ning määratakse kindlaks nende saavutamiseks vajalikud muutused. Strateegia on lepitud kokku valitsusväliste partnerite, ekspertide, teadlaste, poliitikute, ettevõtjate, ametnike ja mitmete teiste riigi tuleviku teemal kaasaraajakjate ühiste arutelude, analüüside, töötubade ning arvamuskorje tulemusel. „Eesti 2035“ valmimisele on aastatel 2018–2020 avatud koostoomes panuse andnud pea 17 000 inimest üle Eesti, neist 13 903 inimest osales veebis ja raamatukogudes toimunud arvamuskorjel ehk väärtuste uuringus, mille põhjal on sõnastatud strateegilised sihid. Koostoomeprotsessis sündinud töökumendid on avaldatud Riigikantselei veebilehel.

Eesti rahvuse, keele ja kultuuri elujõu suurendamisel ning demokraatliku ja turvalise riigi edendamisel tuleb meil igapäevaste valikute tegemisel arvestada viie võrdväärse sihiga:

Inimene

Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed.

Ühiskond

Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud.

Majandus

Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik.

Elukeskkond

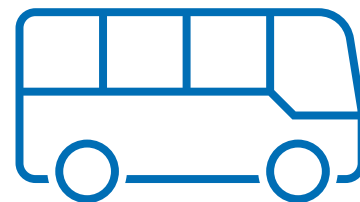
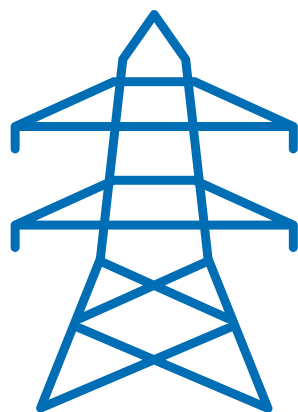
Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond.

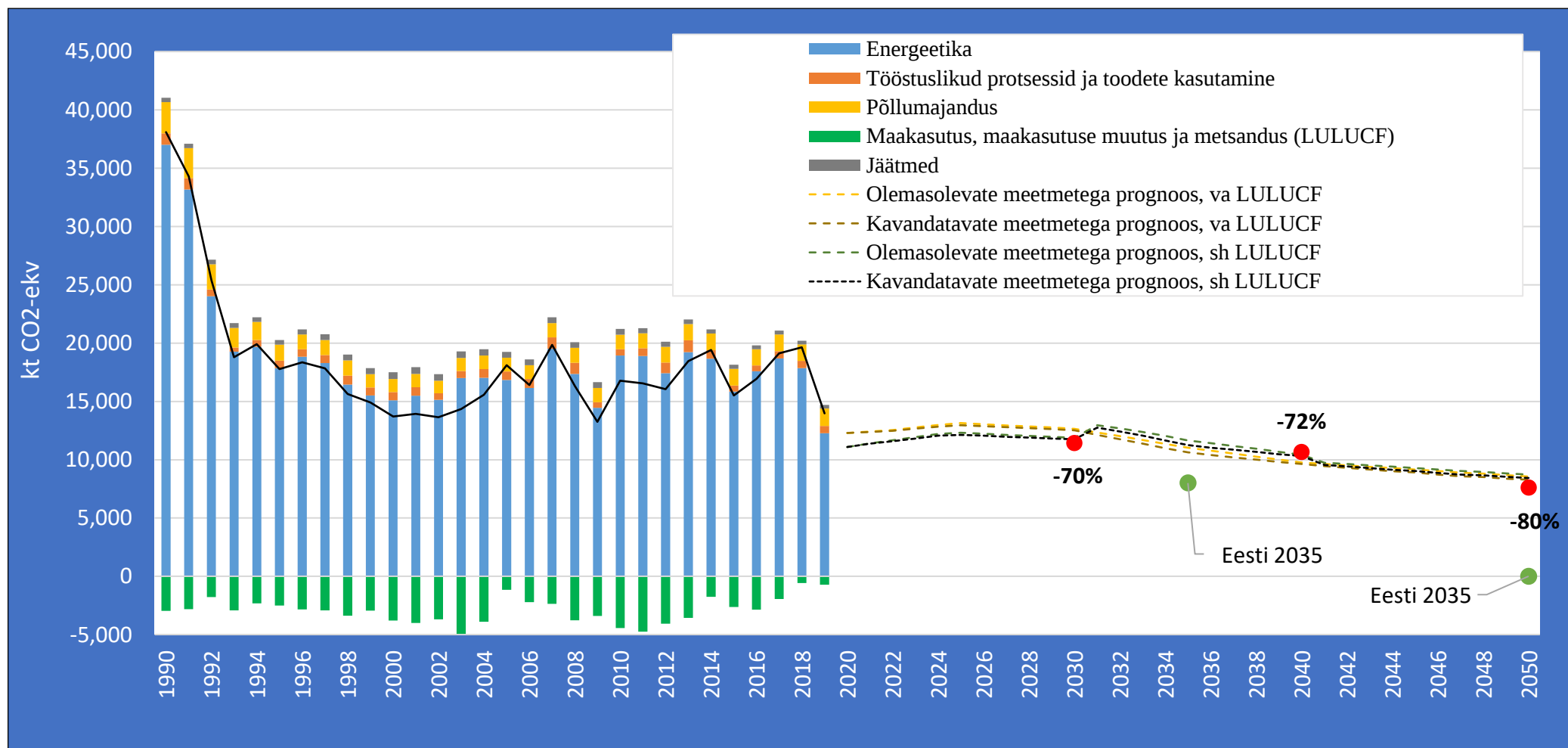
Riigivalitsemine

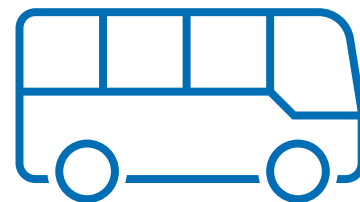
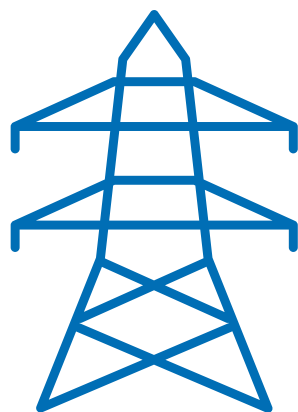
Eesti on uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne riik.

Aastaks 2050 on Eesti konkurentsivõimeline, teadmistepõhise ühiskonna ja majandusega **kliimanetraalne riik**, kus on tagatud kvaliteetne ja liigirikas elukeskkond ning valmisolek ja võime kliimamuutuste põhjustatud ebasoodsaid mõjusid vähendada ja positiivseid mõjusid parimal viisil ära kasutada.

Kasvuhoonegaaside trend ja eesmärgid

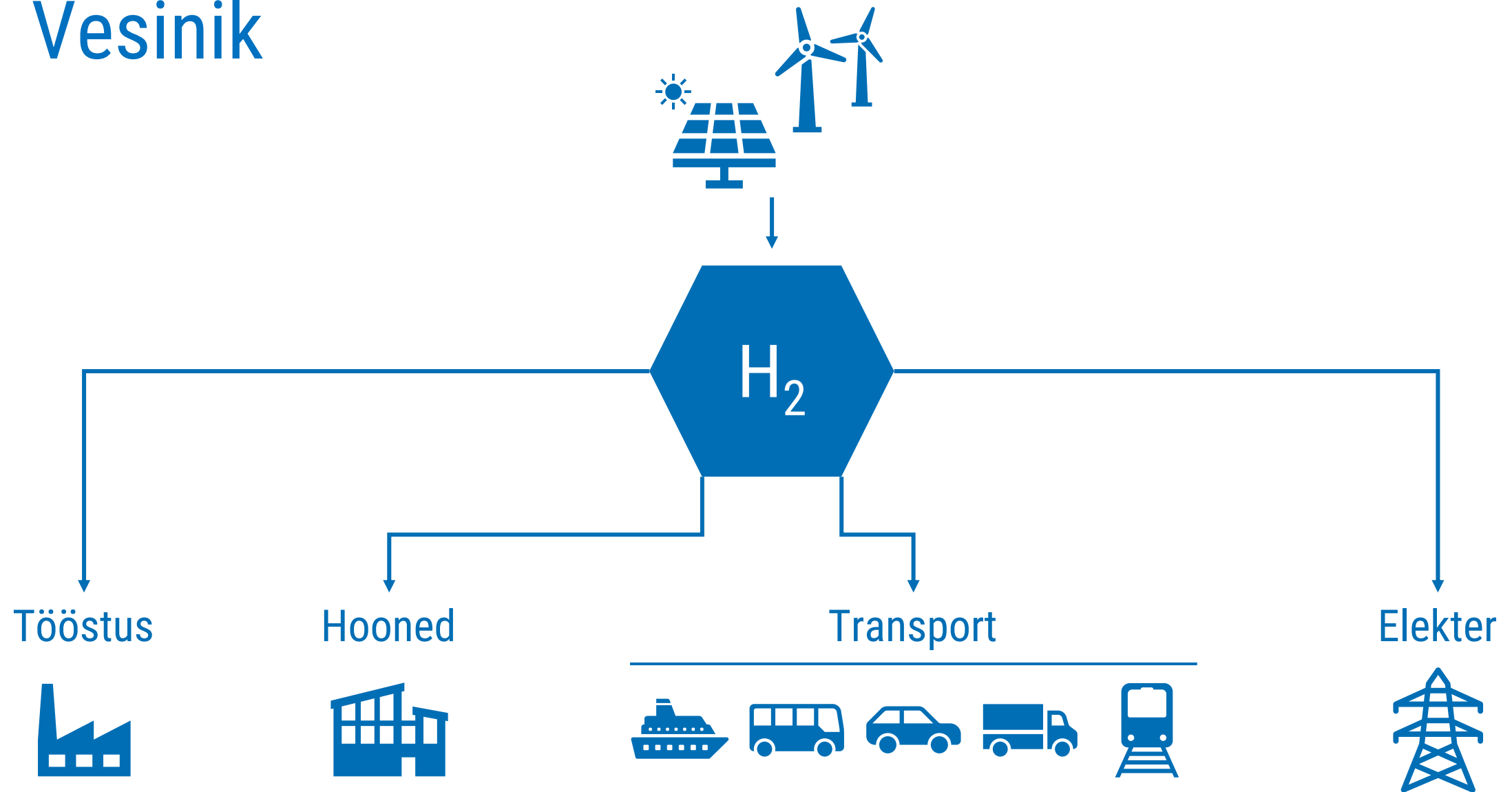

Ees on oluline
üleminek fossiilsetelt
kütustelt
taastuenergiale.

Vesinik

Peame ümber
mõtestama kuidas me
liigume – kuidas
korraldame liikuvuse
riigis ja loomulikult ka
kohalikul tasemel.

CitiCAP – Citizen's cap and trade co-created

The CitiCAP project (Citizens' cap and trade co-created) was carried out in Lahti between 2018 and 2021 with funding from the EU's Urban Innovative Actions initiative. The CitiCAP project included running a pilot scheme on citizens' personal carbon trading on mobility, formulating the City's first Sustainable Urban Mobility Plan, creating a data platform for transport data and building a bicycle highway based on modern design instructions.

The personal carbon trading (PCT) pilot designed and implemented in the CitiCAP project has been the first citywide pilot scheme of its kind in the world. Carbon trading was carried out with a mobile application that was able to recognize different mobility modes. Users were rewarded for making sustainable mobility choices. The open testing of the application began in autumn 2019, and the actual carbon trading pilot was carried out in 2020. The pilot was completed in December 2020.

For the first time, the Sustainable Urban Mobility Plan was created alongside updating the City's master plan as part of the 2017-2020 Lahti Direction work. The developed model acts as an example for other cities of a rolling process combining land use and sustainable urban mobility planning.

The project also involved the construction of the CitiCAP bicycle highway in accordance with the City's cycling network plan. The bicycle highway travels from Apilakatu in Laune to the Travel Centre and is about 2.5 kilometres in length. Various smart solutions, such as reflected traffic signs, have been tested on the new bicycle lane.

The CitiCAP project introduced the LiikenneNyt service realised by Infotripla offering real-time information about the traffic situation in Lahti. The platform allows users to view walking and cycling calculation data, bus traffic data, traffic weather data, car traffic amounts and roadworks. Furthermore, Mattersoft has installed calculation devices onto buses in the Lahti region, allowing their real-time monitoring.

CitiCAP project has been the first citywide pilot scheme of its kind in the world.

Renoveerimislaine
annab meile
suurepärase
võimaluse mõelda
ümber ka hooneid
ümbritsev ruum.

Tolmeldajad vajavad
õitsvaid taimi ja
elupaiku ka linnades
ning seda tuleks
haljastust planeerides
soodustada.

Energeetika

- Odavamataastuenergia osakaalu suurendamine;
- Energiatõhusam tootmine;
- Õhusaasteainete vähendamine;

Merendus

- Alternatiivkütuste kasutuselevõtt (biogaas, vesinik);
- Laevade energiaefektiivsuse kasv;
- Õhukvaliteedi paranemine ja müra vähenemine sadamates;

Transport

- Puhtam ja vaiksem ühistransport ja kergliikluse areng;
- Elektrisõidukite kasutuselevõtt;
- Atraktiivne ning inimsõbralik avalik ruum;
- Tugev laadimistaristu;

Hooned

- Energiatõhusamad hooned ja väiksemad arved;
- Elektri hajatootmine;
- Atraktiivsem ja inimsõbralikum linnaruum

Põllumajandus

- Puhtam ja keskkonnasõbralikum toit;
- Täppisväetamise kasutuselevõtt;
- Laialdasem biogaasi tootmine;

Heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem

- EL eesmärk: -43% > -61%
- EE eesmärk: ei ole

Jõupingutuste jagamise määrus

- EL eesmärk: -30% > -40%
- EE Eesmärk: -13% > -24%

LULUCF määrus

- EL eesmärk: -310 mln tonni
- EE Eesmärk: -2,5 mln tonni

AMBITSION -55% KHG
AASTAKS 2030 VS 1990

Laevakütuste määrus

Süsiniku piirimeede

Lennukikütuste määrus

Taastuenergia direktiiv

Alternatiivkütuste taristu määrus

UUS! Transpordi ja hoonete HKS

Energiatõhususe direktiiv

CO2 standardid sõidukitele)

*„...innovatsioon on reaalses elus
väga keeruline.“*

Richard Feynman
1918-1988

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Ivo Krustok

ivo.krustok@envir.ee

